

موبایل با زندگی انسان‌ها چه کرد؟

حول عظیمی که این روزها آن را به نام گوشی‌های هوشمند می‌شناسیم، تنها یک دستگاه کوچک است که مفهوم انسان بودن را تغییر داد.

تحول عظیمی که این روزها آن را به نام گوشی‌های هوشمند می‌شناسیم، تنها یک دستگاه کوچک است که مفهوم انسان بودن را تغییر داد. دستگاهی که با توسعه، به مرور توانست نحوه مدیریت دنیا، روابط و حتی خود انسان را تغییر دهد. این پدیده به مرور توانست جهت‌گیری خود انسان‌ها را عوض کند، به نوعی که حتی متوجه آن هم نشدیم.

به گزارش ایسنا، روزنامه دنیای اقتصاد در برگردان نوشتاری از وال استریت ژورنال نوشت: «اگر بخواهیم به ابتدای دهه ۲۰۱۰، که آخرین روزهایش را سپری می‌کند برگردیم، می‌بینیم که زندگی تا همین چند سال پیش چقدر متفاوت بوده است. بیشتر ابزارها یا لوازم جانبی مورد نیاز زندگی، عموماً داخل زیرزمین خانه‌ها یافت می‌شد. مثلاً دستگاه جی پی اس Garmin، آن روزها طرفداران زیادی داشت یا مثلاً اگر کسی می‌خواست عکسی را با دیگران به اشتراک بگذارد، باید مراحل سخت و زمان‌بری را انجام می‌داد. اگر کسی می‌خواست عکس سلفی بپندازد، باید با هزار مصیبت، گوشی را برعکس گرفته و تلاش می‌کرد که حداقل قسمتی از چهره‌اش داخل کادر عکس قرار بگیرد.

گوشی‌های هوشمند مدرن امروزی، یک دستگاه مستطیلی شیشه‌ای همه‌کاره است، دستگاهی که سال ۲۰۱۰ خبری از آن نبود. اما سال ۲۰۱۰، دقیقاً سالی بود که تحول بزرگی در دنیای گجت‌های الکترونیک و گوشی‌های دیجیتال پدید آمد. این حوزه به مرور به قدری پیچیده‌تر و پیشرفته‌تر شد که خیلی زود تبدیل به یک کامپیوتر جیبی همراه شد. ۲۰۱۰ همچنین سالی بود که اکثر برنامه‌ها و اپلیکیشن‌های سرشناس امروزی، متولد شدند. تحول عظیمی که این روزها آن را به نام گوشی‌های هوشمند می‌شناسیم، تنها یک دستگاه کوچک است که مفهوم انسان بودن را تغییر داد. دستگاهی که با توسعه، به مرور توانست نحوه مدیریت دنیا، روابط و حتی خود انسان را تغییر دهد. این پدیده به مرور توانست جهت‌گیری خود انسان‌ها را عوض کند، به نوعی که حتی متوجه آن هم نشدیم. برای درک این موضوع که گوشی‌های هوشمند تا چه اندازه توانسته‌اند عملکرد ما را در دنیا تغییر دهند، خبرنگار وال استریت ژورنال - Joanna Stern - خودش را به چالشی دعوت کرده و تصمیم گرفت به مدت ۲۴ ساعت به سفری برود و در طول این سفر تنها از تکنولوژی‌های سال ۲۰۱۰ استفاده کند مثل گوشی قدیمی بلک‌بری‌اش. جوانا می‌گوید که زمان‌هایی، خودش را به طور کامل گم‌شده حس می‌کرده که دلیلش بیشتر، نقص فنی دستگاه جی پی اس قدیمی‌اش بوده است. او در گزارش خود می‌گوید با این‌که از بسیاری از قابلیت‌ها و امکانات زندگی معمول همیشگی‌اش، محروم بوده اما این سفر تجربه هیجان‌انگیزی برای وی بوده است زیرا احساس کنترل بیشتری می‌کرده و بیشتر از پیش، از لحظه خود لذت می‌برده و گاهی حتی خودش را نیز بیشتر دوست داشته است. با نزدیک شدن به ورود به سال ۲۰۲۰، خبرنگار وال استریت ژورنال، جوانا استرن می‌خواهد بفهمد که گوشی‌های هوشمند، طی یک دهه گذشته زندگی انسان‌ها را چقدر تغییر داده‌اند. به همین منظور، جوانا آی فونش را در خانه گذاشت و با کوله‌ای پر از گجت‌های مربوط به سال ۲۰۱۰، از جمله گوشی بلک‌بری، جی پی اس گارمین و دوربین canon قدیمی‌اش عازم سفر شد.

ما چگونه به اینجا رسیدیم

برای این‌که درک کنیم این عصر جدید چگونه شروع شد، باید به ابتدای دهه برگردیم، سالی که نقطه شروع این تحول بوده است. ۲۰۱۰، سالی بود که آی فون ۴ اپل وارد بازار شد. این گوشی اولین مدل از آی فون بود که دوربین سلفی داشت و می‌توانست ویدئو با کیفیت HD ضبط کند. Galaxy S، اولین گوشی مجهز به اندروید شرکت سامسونگ نیز در همین سال عرضه شد. به مرور، اپراتورهای بیشتری موفق شدند تا شبکه‌های خود را توسعه دهند و کارآفرینان فعال در حوزه سیلیکون ولی نیز برنامه‌ها و اپلیکیشن‌های متنوعی را معرفی کردند. نایب رئیس سابق شرکت اپراتوری AT&T، رالف دلاوگا که با استیو جابز برای معرفی اولین آی فون به بازار همکاری داشته می‌گوید: «زمانی که یک قسمت از تکنولوژی تغییر می‌کند، اتفاق مهم و بزرگی رخ می‌دهد، اما زمانی که چند حوزه اصلی، هم‌زمان با هم تغییر می‌کنند، می‌تواند آثار مخربی به جا بگذارد.»

در سال ۲۰۱۱، شرکت AT&T که زیر نظر آقای دلاوگا مدیریت می‌شد، با شرکت اوبر قراردادی بست. در این سال، تراویس کلانیک، رئیس آن زمان اوبر، به دنبال روشی بود تا راه‌اتصال بین رانندگان خود برقرار کند و به همین دلیل سراغ AT&T رفت. آقای دلاوگا می‌گوید: «ما توانستیم رانندگان این شرکت را به یکدیگر اتصال دهیم، زیرا آن زمان همه راننده

ها از گوشی آی فون استفاده می کردند.»

اپل ظاهراً از همان زمان، متوجه قدرت فوق العاده خلق یک دستگاه همه کاره شد. آقای گرگ جاشویاک (Greg Joswiak) در سال ۲۰۰۹ نایب رئیس بخش بازاریابی آی فون، آی پد و آی اواس بوده است. او خاطره ای از آن زمان تعریف می کند، زمانی که یک کارمند اعلام کرده بود که تصمیم گرفته استعفا داده و به شرکت دوربین سازی Flip Video بپیوندد. آقای جاشویاک در جواب این کارمند می گوید: «شوخی ات گرفته؟ این احمقانه ترین کاری است که می توانی بکنی. قابلیتی که محصولات شرکت Flip Video دارند، خیلی زود از آی فون های ما سردر می آورند. ما خیلی خیلی بیشتر از آن تعدادی که این دوربین ها به فروش می روند، آی فون خواهیم فروخت. زمانی می رسد که دیگر هیچکس چنین دوربین هایی را نمی خرد.»

بد نیست بدانید که فروش دوربین های شرکت Flip Video از سال ۲۰۱۱ متوقف شده است. البته پر واضح است که اپل حقیقتاً از حجم تغییراتی که آن زمان پیش رویش بود، ایده ای نداشت. آقای جاشویاک می گوید: «ما آتشی را روشن کردیم اما هرگز نمی دانستیم که شعله های این آتش تا کجا خواهد رسید. روزی که اینستاگرام به فیسبوک فروخته شد را به خاطر می آورم. همه ما با خود می گفتیم، واو! این (اینستاگرام) فقط یک اپلیکیشن آی فون بود که به قیمتی میلیارد دلاری فروخته شده است.»

ما چگونه تغییر کردیم

یکی از دستاوردهایی که سفر با ابزارهای مربوط به سال ۲۰۱۰ برای خانم جوانا به همراه داشت، این است که فهمید گوشی های هوشمند، علاوه بر این که روی تفکرات ما تاثیر داشته، روی احساسات ما نیز اثرگذار بوده است. خانم جوانا عکس هایی را که با دوربین قدیمی canon خود می گرفت، نمی توانست در لحظه برای کسی یا در شبکه ای به اشتراک بگذارد و همین مساله، به گفته وی باعث می شد احساس تنهایی بیشتری کند؛ گویی این که لحظاتی که قابلیت به اشتراک گذاری با دیگران را ندارد، ارزش کمتری داشتند. خانم جوانا می گوید که ناتوانی در برقراری تماس تصویری با عزیزان نیز می تواند استرس و اضطراب را افزایش دهد. به عقیده جوانا، گوشی های هوشمند امروزی، توانسته جای خالی عزیزان غایب را پر کند، اما حذف این پدیده نیز کمک می کند تا احساس عمیق و واقعی دلتنگ شدن برای کسی که دوستش داریم را تجربه کنیم. مساله دیگری که جوانا به آن اشاره کرد، شیوه های مسیریابی بوده که با کمک گوشی های هوشمند مثل آب خوردن انجام می شود: «بسیار سخت بود که نمی توانستم گوگل مپ را باز کنم و مکان خودم روی نقشه را ببینم. یا رونوشت بلیت هواپیمایم را باز کنم یا قبل از این که به رستورانی برسم، غذاهای خود را سفارش دهم.» جوانا می گوید که زمانی مجبور شد از نقشه کاغذی استفاده کند و برای جهت یابی از مردم محلی کمک بگیرد. این مساله قطعاً زمان زیادی می برد، کاری که با گوگل مپ تنها در چند دقیقه انجام می شود. البته نکته مثبت اینجاست که باید برای مسیریابی درست، تمرکز بیشتری کرد و همین مساله می تواند مغز را به کار بیندازد.

حالا کجا هستیم

خانم جوانا می گوید که نکته خوب کناره گیری از دنیای مجازی و تکنولوژی، این بوده که زمان های دلگیری و بی حوصلگی به جای گشت و گذار بی هدف در شبکه های اجتماعی، با مردم هم کلام می شد یا به منظره های زیبای دنیای واقعی خیره می شد. این آزادی باعث می شد مغز جوانا، دوباره احساس کنترل کند. خانم Aza Raskin، موسس مرکز غیر انتفاعی Humane Technology می گوید: «تکنولوژی، انسان ها را مقید و پایبند به خود می کند.» خانم راسکین، تکنیکی را به ثبت رسانده که «گشت و گذار ابدی» نام دارد و می تواند حجم بی انتهایی از پست های تمام شبکه های اجتماعی را نشان دهد. وی حالا تاسف می خورد که زمان توسعه تکنیک خود، عواقب آن را در نظر نگرفته است. البته بسیاری از متخصصان و فعالان دنیای تکنولوژی معتقدند که صرف این مساله که می توان با گوشی های هوشمند، رفتارهای غلط، وسواس گرایانه، غیر اخلاقی یا سوء استفاده گرایانه انجام داد، دلیل نمی شود که این پدیده بد باشد. زیرا «بدی» همیشه در کنار «خوبی» وجود داشته و این دو مفهوم، مطلق و از یکدیگر جدا نیستند. گوشی های هوشمند، تمام این گجت های کاربردی گذشته را به انباری ها فرستاده اند.

به کجا می رویم

با ورود به دهه جدید، ترس ها و نگرانی های جدیدی پیرامون تغییراتی که در دهه آینده رخ خواهد داد نیز رو می شوند. طی یک دهه گذشته، فقط یک دستگاه کوچک مستطیلی توانست زندگی اکثر مردم را دگرگون کند، حالا تصور کنید که با عرضه نسل جدید از اینترنت و قابلیت های بی حدومرزی که ارائه می دهد، باید منتظر چه نقطه عطفی در دنیا باشیم.

آیا انسان‌ها از تجربه‌گوشی‌های هوشمند طی یک دهه گذشته، درسی فرا گرفته‌اند؟ آیا آمادگی بیشتری برای دسترسی بی‌خطر و منطقی‌تر به حجم بی‌انتهای قابلیت‌ها و امکانات تکنولوژیک آینده را داریم؟ شکی نیست که با پایان یافتن سال ۲۰۲۹، ممکن است تصادفاً گوشیهای خاک‌گرفته‌ای فون ۱۱ خود را پیدا کنیم و به کارهایی فکر کنیم که ۱۰ سال قبل حتی تصور انجام دادن آنها را نمی‌کردیم، کارهایی که ۱۰ سال پیش نمی‌کردیم و احساسات و عواطفی که دیگر آنها را تجربه نمی‌کنیم.»